

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 18 Iulie st. v.

Vorbind despre viața politică, marele propagator al pesimismului, Arthur Schopenhauer, susține în felul lui aspru, că numai oamenii mai mărginiți pot să chivernisească cu oare-care succes interesele comune, fiind-că oamenii de inteligență superioară nu au nici destulă voință, nici destulă atențiune pentru marea mulțime a micilor miserii țilnice, pe care omul politic trebuie să le aiba mereu în vedere.

Schopenhauer nu e cel dintâiu, care exprimă acest adevăr. Cam același lucru ni-l spune și Platon, vorbind despre statul ideal; cam de aceeași părere au fost și sunt toți oamenii, care au în ei înclinarea de a se ridica mai presus de miseriile vieții țilnice. Nu e pentru acești oameni nimic mai nesuferit, ca toțiul vieții politice, și toți fără deosebire se simt foarte nenorociți dacă împregiurările îi silesc a se consuma în preocupări politice.

Dacă însă acești oameni aleși simt ei înșiși, că nu trebuie să aspire la onoarea de a chivernisi interesele publice, o simt cu atât mai virtos aceia, care sunt oarecum anume făcuți, ca să le chivernisească. De aceea îndată ce se ivesc în viața publică vre-un cap mai luminat, capetele mărginite dau năvală asupra lui, și din toate părțile resună strigătul: Retrage-te, că nu e pentru tine treaba, la care te-ai pus, ci pentru noi!

Și mulțimea are fără îndoială dreptate, câtă vreme e vorba de o chivernisire a intereselor țilnice.

Nu are însă dreptate, câtă vreme vorba e de așternerea unui plan pentru întreaga lucrare socială, de indicarea direcțiunii, în care trebuie să meargă societatea într-o anumită fasă a dezvoltării ei.

A așterne planul lucrării, a indica direcțiunea dezvoltării, aceasta nu e treaba capetelor mărginite, ci a celor luminate.

Oamenii mai luminați, tocmai fiind-că sunt mai luminați, ved mai bine cele ce se petrec împregiurul lor, înțeleg mai bine legătura, în care se află prezentul cu trecutul, și ved mai departe viitorul, ca urmare neapărată a prezentului. Și de aceea, când e vorba să ne lămurim asupra întrebării, unde ne duce firea noastră și în împregiurările, în care ne aflăm, în cotro trebuie să nisum, nu dela cei mai mărginiți, ci de la cei mai luminați dintre noi trebuie să cerem răspunsul.

Straniu ne pare adese-ori acest răspuns, ni-e oare-cum preste puțină să-l înțelegem, credința în prevestirile lor ne lipsește și prea suntem înclinați a le dice: Ne mînați, unde nu putem să ajungem! sînteți nisce visători! vă perdeți în ilusiuni deșerte!

E treaba lor să ne lumineze și pe noi, să ne încăldească, să ne facă și pe noi să petrunși de credința lor, să ne fure cu farmecul vorbeii lor și să ne porniască într'un singur fel, înspre viitorul indicat de firea noastră și de împregiurările, în care trăim.

De aici înainte ei se retrag și e treaba celorla-lalți să execute planul odată croit și să meargă înainte după marș-ruta ce li s'a dat.

Atât în teorie, și să trecem acum la aplicarea practică a acestei teorii admise chiar și de cei mai mărginiți oameni.

Pe la sfîrșitul secolului trecut și pe la începutul actualului secol s'au ivit și în societatea noastră capete luminate.

Oameni ca Șincai, Clain, Petru Maior, G. Lazar, Eliade Rădulescu, Nicolae Bălcescu, Costache Negri și Alexandri au emis un șir de idei asupra viitorului nostru, au indicat direcțiunea, în care trebuie să nisum, ne-au pus în față idealul, spre care trebuie să tindem.

Puțini au fost la început aceia, care credeau în spusa lor, dar' acestia 'și-au făcut un cult din ideile emise de marii prevestitori, au ostenit pentru propagarea lor, și astfel aceste idei din an în an, din deceniu în deceniu, dintr'o generațiune în cealaltă au străbătut în cercuri tot mai largi, până-ce n'au ajuns să pătrundă întreaga societate română.

Astăzi ele constituiesc conștiința poporului român, și nu mai începe între noi nici o discuțiune asupra lor.

În scrisoarea, pe care a binevoit a ni-o adresa, sunt acum câte-va țile, dl Vincențiu Babeș a creșut de cuviință a face următoarea mărturisire:

Dacă am făcut vre-o dată critică asupra stilului dlui Slavici, decând serie în „Tribuna“, a putut să fie cel mult atăta, că, și aceasta mai virtos în primul period al debutării sale, — tot mai bine corespunde acest stil în română și novelă decât în politică“.

Aceste cuvinte au fost luate de un țiar din Cluj drept punct de plecare pentru o argumentațiune, care duce la conclusiunea, că dl Babeș, ca om al politiceii practice, nu aproabă politica utopică, pe care o reprezintă „Tribuna“.

E de sine înțeles, că această conclusiune e falsă. Dl V. Babeș o exclude prin declarațiunea, că, ori-care 'i-ar fi fost vre-o dată nedumiririle, acum există cel mai deplin acord, cea mai desevirșită înțelegere între D-sa și noi.

Și de ce o declară dl Babeș aceasta?

Pentru-că noi nu propagăm ideile noastre, nu' croim planuri, nu dăm direcțiune, ci suntem ucenici zeloși ai unor dascăli mari și mergem în direcțiunea ce ni s'a impus de generațiunile trecute și nouă, și dlui Babeș, și tuturor acelora dintre oamenii nostri publici, care vor să însemneze ceva în viața noastră publică.

Sarcina noastră e foarte mărginită: avem să spunem adevărul asupra sentimentelor, pe care le are românimea.

Și de aceea singur publicul român, ca totalitate, e competent a se pronunța, dacă scim ori nu să aflăm cuvintele, care exprimă acest adevăr cu toată claritatea, cu toată energia și în toată sinceritatea, dacă stilul nostru e ori nu așa, cum trebuie să fie în împregiurările actuale. Și publicul se pronunță, când dl Babeș declară, că este de acord cu noi.

Dar' să presupunem, că nu este așa, că sunt emise de noi ideile, pe care le propagăm.

Cine oare astăzi, pe la finele secolului XIX și în mijlocul Europei, poate să-și aroage dreptul de a ne prescrie ideile, pe care trebuie să le avem, și forma, în care avem să le propagăm?!

Utopii, neutopii, — așa ne place nouă!

Propagăm ideile, ce ne convin în forma, ce ne pare mai potrivită, spre a le face accesibile pentru cele mai largi cercuri.

Cui nu-i place, să propage alte idei în altă formă, să ne facă concurență cu marfa mai căutată.

Numai acela, care ne dovedesce, că intrăm în conflict cu legea, numai acela poate să ne iee peana din mână.

Aruncați aici, în mijlocul lumii slave, Românii sunt amenințați de cutro-

pire, și de această cutropire nu poate să scape decât conștiința deosebirii de rasă: ne dăm dar' și vom urma a ne da silință să întărim în Români conștiința latinității lor și nu vom înceta nici odată a le dice: Băgați de seamă, că voi nu sînteți Slavoni, ci ceva mai mult, adevă sânge din sângele Romei, care a menținut odinioară ordinea în lume!

Dar' un țiar clujan pune la îndoială latinitatea Românilor.

Prea puțin ne pasă! Ni-e destul c'o simțim noi, ni-e destul c'o admit celelalte popoare de rasă latină, ni-e mai pre sus de toate destul, că interesele noastre de conservare națională cer, ca Românii să se simtă urmași ai Romanilor.

Dacă Maghiarii n'o vor, e treaba lor, n'au decât să se pună și să-i convingă pe Români, că sunt Slavoni, Tătari ori viță de Hotenți, dacă vor găsi forma potrivită spre a le face accesibilă această convingere.

Ar dori însă Maghiarii, ca Românii să fie ceva mai accesibili pentru cultura maghiară și pentru maghiarism în genere.

Să ni se ierte slăbiciunea, dar' noi n'o dorim de loc aceasta, și de aceea le dicem Românilor în fiesce-care ții: Nu uitați, că sînteți mai mult ca Maghiarii, odrasle din tulpina latină, popor cu mare menire culturală, împreună lucrători pentru întemeierea unui strălucit viitor!

Dar' Maghiarilor nu le vine aceasta la socoteală. E treaba lor. N'au decât să-și facă pe Români să creadă, că Dumnezeu nu 'i-a lăsat pe acest pământ, decât pentru-ca nobila națiune maghiară să trăiască din seul lor și să iee material de sporire din progenitura lor. —

Îi împing, în sfîrșit, Maghiarii pe Români la desperațiune și prin desperațiune înspre dușmanii nostri comuni.

Noi hrănim speranța în inimele lor și le dicem în fiesce-care ții: Răbdați îndelung, căci țeara aceasta nu e mai puțin a voastră ca a Maghiarilor și nu mai poate fi departe timpul, când veți putea trăi mulțumiți în ea, căci nu vi se vor mai da judecători, care nu vă înțeleg limba și nu vă cunosc firea, nu veți mai fi administrați de oameni, care nu cunosc interesele voastre, nu vi se va mai impune limba maghiară până chiar și în scoalele de copii, ci veți ave aici în țeara voastră aședemintele voastre de cultură, dela grădina de copii până la universitate, căci nu aveți decât să voiți la timp oportun pentru-ca să vi se facă dreptate în acest stat organizat pe base poliglote.

Dar' nu vor așa Maghiarii!

Prea puțin ne pasă! Noi așa vom, așa ni-e pofta, așa ni-e cheful, și cui nu-i place să ne facă concurență cu marfa mai căutată!

Avem conștiința, că facem o treabă bună și servim interesele păcii și ale civilizațiunii, ale monarhiei, ale statului ungar în deosebi și chiar ale națiunii maghiare, care mai cîrînd ori mai tîrîu va ave cuvinte de a se bucura, că-i poate găsi pe Români bine închețați și tari în conștiința lor națională: dacă Maghiarii n'o înțeleg aceasta, ne pare rău, dar' mergem harnici înainte pe calea ce ne este indicată de nisce oameni, care n'au aspirat nici odată să fie înțeleși și admiși chiar și de cei ce nu vor să înțeleagă și resping adevărul, ce nu le vine la socoteală, tocmai fiindcă e adevăr.

Reuniunea română de agricultură.

Am comunicat cetitorilor nostri scirea, că guvernul a refuzat întărirea statutelor „reuniunii române de agricultură“.

Rămâne acum să arătăm în câteva linii generale, cum s'a proiectat înființarea acelei reuniuni și în ce condițiuni s'a refuzat întărirea statutelor.

La 3 Septembrie 1881 s'a ținut în Sibiu o întrunire pentru constituirea provisorie a reuniunii. Au luat parte la această întrunire următorii domni:

Visarion Roman, Iosif Sterca-Șuluț, Vincențiu Babeș, Dr. Alexi, Iosif Vulcan, Dr. D. Bărcianu, Dr. Aurel Brote, Eugen Brote, Nicolae Cristea, Stefan Pop (Blaj), I. Rusan (Sâncel), Vasile Pop-Hârșanu, George Pop, Ioan Hannea, I. Florian, Dr. G. Silași, Anania Trombitaș, Dr. A. Todea, I. Popescu. Partenie Cosma și D. Comșa.

Această întrunire, recunoscînd necesitatea înființării reuniunii de agricultură pentru Români din Ardeal și cei din Țeara ungurească, enunță constituirea și alege drept președinte pe dl Iosif Sterca-Șuluț, ear' drept secretar pe dl Dimitrie Comșa, ear' pentru redactarea definitivă a statutelor se alege un comitet de 15 membri.

Acest comitet se întrunesc la 24 Iunie 1882, tot în Sibiu, se constituie, discută statutele, le primesce și însărcinează biroul a le înainta la guvern pentru aprobare.

La 24 Septembrie 1883, întrunindu-se din nou comitetul, biroul raportează, că statutele n'au obținut aprobarea mai înaltă sub cuvînt, că activitatea reuniunii intenționate ar trebui mărginită la teritoriul ce aparține comitatului și aceasta din motive economice și administrative. Rescriptul indică totodată mai multe dispozițiuni, ce ar trebui să fie introduse în textul statutelor.

Comitetul hotărăsește introducerea acestor dispozițiuni în textul statutelor și însărcinează o comisiune să înainteze statutele astfel modificate din nou la guvern însoțite de o reprezentațiune, prin care se motivează legitimitatea cererii de aprobare.

Această reprezentațiune 'i-se trimite guvernului în Februarie 1884: Extragem din ea următoarele:

„Cât pentru punctul I. al rezoluțiunii, anume, că teritoriul reuniunii agricole să fie identic cu al comitatului și că aprobarea statutelor atîrnă dela modificarea, ca cercul de competență a reuniunii române agricole să se mărginească la teritoriul comitatului Sibiu, ne luăm voie a obiecta următoarele“:

„Avînd în vedere, că patria noastră e o țeară eminentă agricolă și că, prin urmare, agricultura e baza edificiului economic al statului nostru, ear' țeara noastră nu stă în ceea ce privește producțiunea agricolă la nivelul celorlalte state din Europa, trebuie să nisum cu toții spre dezvoltarea agriculturii. Trebuie dar', ca de o parte statul să facă, în cercul chemării sale, tot ceea-ce îi este cu puțință în interesul agriculturii, ca să se bucure de înștiințările și de îmbunătățirile, dela care atîrnă prosperarea ei; ear' de altă parte reuniunea însăși din inițiativă privată are să se folosească de toate mijloacele posibile, ca să înainteze dezvoltarea economică.

„Cele mai eficace mijloace ale inițiativei private sînt însă reuniunile. Cea mai sigură dovadă despre aceasta sînt numeroasele reuniuni înființate în patria noastră, între aceste și reuniunea de agricultură înființată acum în capitală“.

„Mai sînt cu toate aceste multe de făcut pe acest teren“.

„Constatăm, reuniunile existente reprezintă interesele proprietarilor mari și ale celor de mijloc, ear' interesele proprietarilor mici, adevă ale clasei muncitorilor de pământ, sînt nesocotite“.

„Conduși de această convingere, am creșut că împlinim una din datorile noastre față cu patria, când luăm inițiativa pentru înființarea reuniunii române agricole. Nu puteam să avem cătuși de puțină îndoială, că vîind să răspundem la această trebuință via simțită, — căci nu au Români de loc asemenea reuniuni, — ne vom bucura de spriginire și din partea înaltului guvern“.

„Cu atât mai penibil am fost dar' suprinși prin înalta ordinațiune ministerială mai sus citată, cu cât motivele invocate în ea, adică punctul de vedere administrativ, după părerea noastră nu pot să fie luate în considerațiune. Singurul motiv, singurul punct de vedere e însuși scopul cuprins în § 1 al statutelor noastre: „Perfecționarea în toateramurile agriculturii.“ Folosul reuniunilor este, că ele există din concentrarea mai multor puteri pentru ajungerea unui scop, pe care puteri singurate nu-l pot realiza.“

„E dar' evident, că cu cât mai numeroase sunt reuniunile (în ceea-ce privește numărul membrilor ce le compun), cu atât mai lesne își ajung scopul.“

„Mărginirea indicată în primul punct al ordinațiunii e dar' cu atât mai asupritoare, cu cât, menținându-se, întreaga întreprindere e zădărniciată.“

„Mărginirea la teritorul unui singur comitat, reuniunea noastră nu va fi nici-odată în stare să creeze mijloacele prevădute în § 3 al statutelor, mijloace, care sunt neapărate pentru realizarea scopului greu și important precizat în § 1. Cu atât mai puțin va pute să răspundă la această chemare comitatul Sibiiului, deoarece o parte a lui, fiind muntoasă, nici se ocupă cu agricultură, ear' altă parte, locuitorii de naționalitate sasească, se țin de așa numita „Siebenbürgisch-Sächsischer-Landwirthschafts-Verein.“

Representațiunea arată apoi, că asemenea reuniuni, care nu sunt mărginite la un singur comitat, mai există în țeară și anume:

1. „Siebenbürgisch-Sächsischer-Landwirthschafts-Verein“, chiar în Sibiu.

2. „Erdélyi gazdasági egyesület“ în Cluj, și

3. „Országos gazdasági egyesület“ în Budapesta.

Cu toate aceste guvernul persistă în hotărîrea lui de mai înainte și refuză întărirea statutelor, fără-ca să mai învoace vre-un motiv.

Trăim în mijlocul Europei, în monarchia austro-ungară, sub administrațiunea guvernului ungar și voim să ne reunim, pentru-ca lucrând împreună să ajutăm progresul economic al țărânimii române, o parte atât de importantă din statul ungar.

Nu se poate!

Patru ani de zile trebuie să ne bălăbănim, pentru-ca să ajungem la convingerea, că trebuie să se schimbe stările de lucruri și să vie un alt guvern, pentru-ca să ne putem și noi desvolta în toată libertatea, după cum ne iartă puterile și hărnicia noastră.

Revistă politică.

Sibiu, 18 Iulie st. v.

Afacerea cu înfrățirea ceho-maghiară a produs un oare-care resentiment în partida Cehilor tineri. Eată ce scrie între altele „Narodni Listy“, organul de frunte al acelora, despre voiagiul Cehilor la Budapesta:

Nu putem tăce asupra excursiunii Cehilor la Budapesta. Sincer mărturisind, n'avem voie să vorbim despre acele aparențe necuviin-

cioase, care s'au ivit în decursul acestei excursiuni, dacă vom continua însă astfel, națiunea cehă nu se va mai cunoaște pe sine însăși. Ceea-ce în decurs de cinci ani a fost alb, astăzi e deja negru și viceversa. Astfel de fenomene nu sunt semnele de viață ale unei națiuni sănătoase. Vorbească „politicii“ noștri ce vor voi, nouă nu ne rămâne deocamdată altceva, decât să ne rugăm bunului Dumnezeu ca să nu admită, ca consecuențele acestora să fie un „ruin național“ de o astfel de extensiune, ca și cum era ruinul politic cu sfârșitul rezistenței pasive.

În legătură cu cele comunicate ieri la acest loc despre întălnirea monarhilor, astăzi putem spune cu toată pozitivitatea, că ministrul de externe austro-ungar, contele Kálnoky, sosind alaltăieri la Ișl a predat Maiestății Sale monarhului nostru comunicatul, că țarul Alexandru al III s'a decis, a veni în Austria să-l cerceteze.

„Pol. Corr.“ primesce din Londra scirea, că de soluțiunea cestiunei Zulficarului nici vorbă nu poate să fie înainte de a se termina alegerile engleze și înainte de a fi Rusia pregătită pentru o eventuală înaintare spre Herat.

În ședința de alaltăieri a camerei franceze a dat Ferry unele deslușiri despre politica colonială. Vorbirea i-a fost întreruptă prin dese protestări astfel, încât în mai multe rînduri voia să părăsească tribuna. Ferry a justificat politica colonială a cabinetului seu prin aceea, că luând aproape toate popoarele parte la mișcările coloniale, Francia încă nu se poate da la o parte.

„Neue freie Presse“ despre cel mai nou cercular al ministrului de finanțe unguresc.

În numărul de alaltăieri al diarului nostru am reprodus în traducere cea mai nouă ordinațiune privitoare la incassarea rigoroasă a dărilor, — exmisă decătră ministrul de finanțe ungar. Nu va fi fără interese a da cetitorilor și o apreciere făcută acestei ordonanțe de „Neue freie Presse“ în numărul dela 28 Iulie. Eată ce dice foaia vieneză:

„O ordonanță a ministrului de finanțe unguresc. Din Pesta ni se scrie: Numărul de Duminică al foi oficiale conține o ordonanță a contelui Szapary adresată tuturor inspectorilor de dare ai țerei, care în multe privințe e foarte caracteristică și dă de cugetat. Indicând expres la împregiurarea, că seceratul decurge și fructele cele mai însemnate se pot deja vinde, că prin urmare nu numai economii, ci toate clasele muncitoare sunt puse în poziția de a-și răful datorințele, li se impune inspectorilor de dare în mod bățor la ochi de peremptoric, de a procede în

incassarea dărilor și a restanțelor cu energia cea mai mare. În înțelesul ordonanței e de a se procede cu toată rigoarea legală la incassarea restanțelor de taxe de eliberare dela miliție, a răscumpărării decimelor de vii; precum și contra acelor economi, cărora, din considerare față cu starea rea din anul precedent, li s'a conces termin de plătire. Inspectorii de dare sunt recercați de a provoca pe toți primarii comunali, primarii de orașe și solgăbiraiele de a le aduce acestor neglijenți contribuenți prin admoniări aminte de datorita lor; la dincontră e de a se procede în mod strict la pemnorare și respective la licitațiune. Aceeași procedură e de a se aplica și față cu aceia, cari au depurat deja ratele, dar' totuși mai sunt în restanță. Inspectorilor de dare li se comite executarea acestei ordonanțe sub cea mai grea răspundere și ministrul le pune acestor organe în vedere spre sfârșitul ordonanței, că el însuși va supraveghia asupra executării acestei ordonanțe a sa.

„Nu ne aducem aminte“ — dice „Neue freie Presse“ — a fi cetit în decursul lustrului ultim vre-o ordonanță atât de draconică privitoare la dare. Restanțele trebuie să au luat dimensiuni mari și că s'a produs în cascele statului o golătate mare, dacă același conte Szapary adresează inspectorilor cuvinte atât de aspre, care înainte cu un an, când depresiunea prețurilor de bucate a fost ajuns la punctul extrem de decadență, a prevenit agricultorilor prin o ordonanță foarte blândă, ceea-ce după conceptele unguresci e identic cu o eliberare de dari. În faptă se și aude, că restanțele de dare au crescut foarte tare, și au silit pe ministrul de finanțe a face tot felul de operațiuni, respective a apela la tot viementul posibil numai pentru-ca starea casselor să poată satisface tuturor exigențelor curente. Ordonanța de aqi ilustrează de tot curios aceea ce s'a ăis aci de curînd despre starea financiară din Ungaria. Din norocire țeara stă în fața unei recoalte timpurie și bogate (??), care o va pune în pozițiunea de a satisface admoniărilor fiscului de dare

Scoala de fete din Sibiu.

Sâmbăta trecută s'a terminat zidirea localului destinat pentru scoala română de fete din Sibiu, și în curînd zidirea va fi pusă sub acoperemînt, va rămâne apoi așa netencuită până la primăvară, ca zidurile să se usce bine. Abia cu începerea viitorului an scolar, adică în Septembrie 1886, scoala se va instala în acest loc.

Așteptăm să vedem zidirea pusă sub acoperemînt, pentru-ca să le facem cetitorilor noștri o descriere amănunțită despre ea, deocamdată ne mărginim a le împărtăși, că sunt întrînsa încăperi pentru opt clase, sufragerii și dormitoare pentru o sută de eleve internate, precum și pentru locuința direcțiunii și a personalului de serviciu intern.

Deocamdată, până la finele actualului an scolar, va funcționa actuala scoală, înființată și susținută de reuniunea femeilor române din Sibiu.

Ni s'au făcut din mai multe părți întrebări în ceea-ce privește admiterea în această scoală și întreținerea elevelor, și credem, că răspundem la o dorință generală, dacă vom da cu această ocaziune cuvenite lămuriri pentru toți cei ce vor fi dorind să le aibă.

Trebuința unui institut românesc pentru crescerea copilelor noastre „de familie“ este de mult simțită.

Ele primesc instrucțiunea și astfel și o parte foarte esențială din crescerea lor prin institute străine, parte maghiare, parte germane. Ori cât de bune, aceste institute înstrăinează pe viitoarele femei române de societatea, în care vor ave să trăiască, și o parte însemnată a neplăcerilor casnice din familiile noastre mai bune, trebuie să fie puse în sarcina acestei înstrăinări a femeii. Precând soțul, fie chiar crescut la scoli străine, e deprins într'un spirit mai național, soția foarte adese-ori e preocupată de formele culturale străine, nu cunoaște literatura română, nu e dispusă a se interesa de cestiunile, care îl preocupă pe soțul ei, ba adese-ori nici îl vorbesce bucuros românește, și astfel se produce o înstrăinare între amîndoi, care numai încetul cu încetul, după trecerea mai multor ani de vieță comuna poate să dispară.

E dar' o cestiune de bun traiu familiar pentru femeia română, ca să fie crescută românește, în spiritul, în care a fost crescut și soțul ei, pentru-ca acesta să nu fie pus în greaua pozițiune de a fi silit să completeze crescerea soției sale.

Acesta a fost fără îndoială cel mai de căpetenie dintre motivele, care au determinat pe femeile române din Sibiu să iee inițiativa pentru înființarea unui „institut“ românesc: le era mai presus de toate de fericirea casnică a propriilor lor copile și a viitoarei generațiuni în genere.

Multe sunt virtuțile femeesci, multe farmecile, prin care o copilă poate se determine pe un bărbat de a lua asupra lui răspunderea pentru fericirea ei, de sigur însă nimic nu e în această privință mai hotărîtor, ca potrivirea în vederi, în simțiri și în înclinări, și e mare lucru, când un bărbat poate să dică: Copila aceasta are să me înțeleagă și să iee parte la toate durerile și la toate bucuriile mele, fiindcă a avut parte de o creștere românească.

Sunt și astăzi femei crescute în spirit românesc, dar' cultura lor nu este și nici că a putut până acum să fie pe din destul românească.

Aceasta are să li-o dee „scoala“ română.

Noi nu am avut însă până acum o scoală română pentru femei. Nu e aici vorba numai de limbă, ci de formele culturale, de disciplina intelectuală și morală, de întreaga direcțiune a

Foița „Tribunei“.

Schițe din Bucovina.

O să fie acum preste 20 de zile, de când s'a dus societatea dramatică a teatrului național din Cernăuți, și încă nu-mi pot explica constelațiunile sociale apărute în Cernăuți. De multe ori am apucat peana să scriu, și carăși o am pus-o înapoi, nesatisfăcut de studiile și ideile mele. Cernăuții sunt capitala Bucovinei și tot-odată un oraș curios. După constelațiunile sociale și artistice din anul acesta și din cel trecut, s'ar crede, că avem a face cu un oraș impo-sant, cu multă artă și foarte iubitor de ea. Îți vine să te miri, că Cernăuții sunt situați în Bucovina și nu sunt un oraș de reședință a unui principat mic nemțesc din Germania. Orașul Gotha etc. și Cernăuții par a fi orașe de aceeași categorie. Asta 'mi-o gândiam întru adevăr, când petrecea în Cernăuți artista română dela teatrul de curte din Viena, d-șoara Agata Bărsescu. Cu două săptămîni înaintea venirii ei în Cernăuți au fost toate locurile vindute în teatrul german. Direcția teatrală cum și societatea teatrală germană din Cernăuți se gândi a scoate orchestrul din sala teatrală și a-l muta pe scenă pe sub culise, înființînd în locu-i așa numite „locuri de orchestră“ cu un preț egal cu fotografiuri, spre a satisface întru câțva cererii publi-

cului după bilete. Dară nici acestea nu ajungeau, căci cererea publicului era mai mare. Galeria teatrului, unde seadeau până acum numai servitoare, fu strămutată de comitetul societății teatrale în locuri pompoase pentru doamne și domni, și diferența față cu fotoliurile de jos era numai înălțimea cea mare, ce apropia mai mult de Pegas. Întrarea artistei tinere în Cernăuți sîmăna mai mult a triumf; deputațiunii multe o primiră în gerul cel mai mare al iernii, cu buchețele cele mai frumoase. Onorațiunii Cernăuților, fără destingere de naționalitate și religie, îi făceau vizitele și-i aduceau omagie lor. Aristocrația română se înrocea în invitările ei la dineuri. Diua ei cmonastică de 13/2 a. c. devenise o sîrbătoare națională. Jurnalistii fără destingere de naționalitate încungiurau otelul ei, spre a afla îndată fisea care demonstrați a publicului cernăuțian. În distribuirea omagiilor nu era diferență între Români, Germani și Jidani; toți erau uniți în eșet și în simțire, de a aduce omagie lor artistei tinere și ingenioase. Era deci ca Română de nascere și artistă germană a teatrului prim din Austria. Când se începeau reprezentațiile, lumea era atât de îndesată înaintea teatrului orășenesc, încât foarte greu era a pătrunde în teatru. Damele cele mai frumoase și bărbaii din stare înaltă ședeau în galerii, spre a admira artista teatrului de curte și a gusta câteva ciasuri plăcerea unei arte adevărate și a-și face idee de un bun teatru.

Astfel de iritare se găsia în fiesce-care ăi în cursul celor două săptămîni și gazetele germane se sili-ă a declara pe artista română de fermecătoare, căci în vederea lor practică nu-'și puteau închipui o astfel de manifestare pentru artă. Ei scriau, încât, de ar trăi în evul mediu, popii o ar închide, căci lucru curat nu poate fi aici. Când plecă deci din Cernăuți, aristocrația română îi prezentă o cunună de argint cu inscripția mult semnificatoare: „mult încântătoarei artiste.“ Domnișoara Agata Bărsescu merita primirea asta excelentă, căci ea este un adevărat geniu teatral, care va ajunge cu studiu încordat renume european. Are și ea încă defectul ei, dar' asta e de atribuit mai mult tinerețelor. Se găsește mult la dînsa încă scoală și convenția, ce nu stă în deplină concordantă cu o artă adevărată și-i lipsește încă sublimitatea adevărată a unei artiste deservite, adică așa numitul eclat și elan, ce ridică pe o artistă și pe un artist la apogeul adevărat al artei. Dar' ce e drept eclatul și elanul și-au însușit până acum de-abia trei sau patru artiste și artisti din întreaga Europă. Și examinându-i jocul, trebuie să dicem, că acestei artiste române este poate dat între toate artistele române de a ajunge aceste idealuri din artă, căci în tot jocu-i găsim o genialitate, ce promite cel mai frumos viitor. Putem deci pricepe entusiasmul, cu care scrie totdeauna recensentul prim al Vienei, dl Speidel, despre ea. În curînd o să petreacă în Mehadia, unde Românii ungureni și

bănățeni vor ave ocaziune de a cunoaște mai de aproape artista genială din Viena; poate că earna viitoare o să joace la un teatru german din Ardeal.

Trei zile după plecarea d-șoarei Bărsescu sosi în Cernăuți d-șoara Boggar din Goslar din Germania, spre a da mai multe reprezentațiuni în teatrul german orășenesc. Ea jucă minunat de bine; în câteva seri plânse întreg publicul din teatru, așa de demonic tragic jucă Boggar. Plânseră nu numai cei și cele din parter, plânseră și inimele mai fragede și sentimentale din loja, dar' plânseră și cele și cei din galerii, adică tot teatrul plânse, numai ea nu. Este o excelentă artistă și de un renume european; înainte de 12 ani a stat la teatrul de curte din Viena 12 ani și de aceeași poartă titlul de artistă c. r. a curții. Dar' între publicul cernăuțian nu se găsia acel interes entusiastice ca pentru Bărsescu din București. Gazetarii nu găsiră la dînsa, că fermecătoare să fie, deși vorbea cu atîta măiestrie la inimă. Jidani vorbiau foarte mult de dînsa, Germanii, ca o națiune progresistă, măsurat, și Românii patrioți de loc nu. Publicul teatrului era deci mai mic ca la Bărsescu. Și amîndouă domnișoarele sunt artiste mari, deși d-șoara Boggar avea acel avantaj, că era mai bătrână.

Patru zile după plecarea ei venise artista noastră renumită d-șoara Carlotta Leria din România. (Va urma.)

desvoltării etice a femeii române, de întemeierea unei școli române în înțelesul etic al cuvântului.

Ar fi fost greșit să luăm modelul străin și să-l traducem în românește: trebuia să luăm, dacă, se putea găsi unde-va, modelul românesc și să-l adaptăm la împrejurările noastre.

Astfel s'a și făcut.

Reuniunea a încredințat conducerea școlii d-șoarei Eleonora Tănăsescu, elevă a „Asilului Elena Doamna”, fostă institutivă și în urmă profesora secundară în acest institut, a cărui reputație a străbătut departe preste marginile României.

Nu ni se cuvine să facem aici mai cu din adins amintire despre zelul și abnegațiunea, nici despre destoinicia, cu care d-șoara Tănăsescu a răspuns la chemarea, ce i s'a făcut. Adăugăm numai, pentru informarea celor interesați, că alătura cu d-șoara Tănăsescu au mai funcționat la școala de fete din Sibiu dl Dr. D. Barcianu, dl Dr. I. Crișanu, amândoi profesori seminariali, dl I. Slavici, fost profesor la „Asilul Elena Doamna”, și pentru limba maghiară dl M. Voilean, teolog absolut.

Personalul didactic rămâne și pentru viitorul an școlar același, mai adăugându-se numai încă un profesor de religie pentru elevele de confesiunea greco-catolică.

Este în interesul instituției, ca numărul elevelor să fie anul acesta cât se poate de mare, pentru-ca, înștalându-se școala în noul local și trecând prin aceasta sub purtarea de grijă a „Asociațiunii”, să fie un număr însemnat de eleve deprinse cu disciplina școlii românești.

Nu este nevoie de mult sentiment pedagogic, pentru-ca ori-și-cine se înțelege, cât de greu este de a porni pe calea cea bună un institut, în care sunt adunate deci și ear' deci de copile de deosebite condițiuni, adunate din deosebite părți ale țerii, eșite din școli cu deosebite deprinderi. De această greutate a începutului e scutit institutul, dacă un număr însemnat din elevele lui vor fi stat un an cel puțin în actuala școală, care are disciplina ei stabilită prin o lucrare stăruitoare de mai mulți ani.

Ne împlinim dar' o datorie față cu instituțiunea atât de binefăcătoare, când stăruim cu tot din adinsul, ca părinții români să-și trimită încă de pe acum copilele la Sibiu, convinși fiind, că actualul corp didactic, interesat de a pregăti eleve pentru „institut”, își va da toată silința, ca ele să aibă un folos îndoit din timpul, pe care-l vor petrece aici. Deși internat deocamdată nu există, se găsesc în Sibiu destule familii gata de a primi copile în „pensiune”, familii, cărora părinții pot să-și încredințeze fără de nici o grijă copilele, cu atât mai virtuos, cu cât ele stau tot odată și sub purtarea de grijă a comitetului reuniunii.

În școală se admit copile dela vârsta de șapte până la doisprezece, treisprezece și chiar patru-sprezece ani, având, se înțelege, să urmeze mai departe cu studiile făcute în alte școli.

Deocamdată, anul trecut, au fost eleve pentru cele patru clase primare și s'au pregătit câteva și pentru clasa a cincea și a șesa.

Afară de obiectele prescrise de programele oficiale, copilele mai fac deprinderi în limba română, în cea germană, în cea franceză și în cea maghiară, ear' cât pentru muzica instrumentală, se iee deocamdată lecțiuni private.

„Asociațiunea” a luat asupra sa sarcina de a înființa „institutul”, pentru-ca să le dea părinților toate înlesnirile spre a-și crește copilele potrivit cu exigențele noastre culturale; deocamdată, se înțelege, lipsesc unele din aceste înlesniri. Nu ne îndoiim însă, că se vor găsi cu toate aceste destui părinți români, care vor grăbi să-și trimită — de pe acum copilele la Sibiu.

Correspondență particulară

a „Tribunei”.

Din giurul Clujului, la 29 Iul. 1885.

Ca de o parte să nu ocup mult spaț din prețitul diar al Sîmînt Domniilor noastre, ear' de alta să nu rămână neaduse la cunoștința publicului român unele lucruri de interes public, cari s'au tractat în sinodul de primăvară al tractului protop. gr.-cat al Clujului în 25 Martie a. c., vîr rog să binevoiți a da loc următorului raport scurt despre cele mai momentoase deciziuni ale celui sinod:

După mărturisirea preoților tractuali, celebrarea s. liturgie și ținerea unei exhortațiuni teologice bine lucrate decătră preotul Petru Dan, s'a deschis prin d. protopop Gavril Pop sedința sinodului, în care

a) Căssarul fondului cultural al tractului a raționat despre starea fondului, bibliotecarul a raportat despre starea bibliotecii tractuale.

b) S'a votat o sumă anumită din fondul tractual pentru procurarea de cărți și recușite școlare pentru școlile tractului pe anul școlar venitor, precum și pentru înmulțirea bibliotecii tractuale cu opuri românești, ear' 20 fl. s'au decis a se da anual docentului din Zamsanerau ca adaus la salariul său;

c) S'a raportat despre cei născuți și morți în tract în anul expirat, și s'a constatat, că s'au născut cu 464 mai mulți decăt căpi au morit, ceea-ce arată, că starea sanitară a poporului din tract a fost îmbucurătoare. Cu toate acestea s'au făcut atenții preoții se grijească, să se învețe în școlile și igiena poporală.

S'a raportat și despre aceea, căți prunci umblă la școlile mai înalte din tract și căți la măestrie, și s'a accentuat se grijească preoșimea și de aceea, ca cât de mulți se umble din tract și la școlile mai înalte și la măestrie, ca să formăm și clase culte și mijlocie, fără de cari un popor nu are venituri. Las, că tinerimea noastră după ce absoalvă, trebuie să iee lumea în cap, că în patria sa nu se poate feric, dară pentru aceea se meargă la școlile mai înalte cât de mulți, și să se aplice ori unde numai pot.

d) S'a raportat despre starea averii materiale a poporului gr.-cat. din tract, și durere! că în 3—4 comune bisericesci s'a aflat regres în respectul acesta, dar' în celelalte comunități bisericesci s'a constatat progres îmbucurător, svătându-i-se preoșimii să poarte grije de înflorirea și bunăstarea materială a poporului, îndemnând pe popor să-și solvească regulat contribuțiunea, să

se învețe a fi cruțători, diligenți, și să încunșgiure beutura vinarsului celui scurtător de viață și nimicitor de avere.

e) Ca poporului să i-se deie mijloc de a-și pute îmbunătăți starea materială și pe alte căli nu numai din economie, s'a decis să se țină în vara anului curent curs de industrie de casă cu docenții tractului în timp de 2 săptămâni la Agիրis asemnându-se din fondul cultural al tractului o sumă care-care pentru procurarea materialului de lipsă, precum spetează etc. și recurându-se de instructor dl Petru Grama, docentul din Sânteu-Jude prelîngă o remunerațiune anumită oferită din partea rvd. d. protopop din al seu.

f) Ca fondul cultural al tractului să sporiască mai repede, ca mai curînd să poată întinde ajutor pentru cultura tractului, prelîngă alte isvoare de venit, cari le are, s'a mai decis un isvor nou de venit, ca adevă fiecare comunitate bis. a tractului să fie membru la acest fond cu 2 fl. pe an.

În fine s'au indigat măsuri pentru stîrpirea concubinatelor, s'a ales disertator pe anul viitor etc. și cu aceste s'a încheiat sedința.

Ca să nu abuzez mult de paciența on. public cetitor, finesc cu acea firmă speranță, că deși venitul țerei noastre se întrebuințează spre scopuri culturale specifice maghiare, cari se identifică cu ale patriei, și aceasta într-o țeară poliglota cum e a noastră, deși ni se pun pedeci în cultură și desvoltare, încât nu ne putem ridica școlile mai înalte nici cu banii nostri, și nu ni se conced reuniunile culturale, dacă cu toate acestea preotul român își va precepe chemarea sa, că el are să grigiască nu numai de mîntuirea sufletului poporului român, ci și de cultura și bunăstarea lui materială, poporul nostru, care are atîta putere de viață, în butul tuturor pedecilor, cari i-se pun, totuși va înainta.

Un preot.

Cronică.

Miserie în Alba-Iulia. Din Alba-Iulia i se scrie lui „Siebenb. d. Tageblatt” cu datul de 27 I. c. n.: Tirgul de produse de aji a fost slab cercetat și circulația de bani a fost foarte mică, deoarece-ce paralele lipsesc pretutindene. Astfel nu e de a se mira, dacă industriașii de aci sînt siliți să sape cucuruz pentru-ca să-și câștige pâinea de toate zilele.

Petrecere cu joc va arangea tinerimea studiosă din Avrig și giur în Avrig la 20 Iulie v. (1 August n.) Venitul e destinat pentru cumpărarea de cărți la școlarii miseri dela școala capitală gr.-or. din Avrig.

Ne mîncă lupii. Din Cohalm se scrie, că lupii fac pradă mare. Scim cu toții, că la noi fielele sînt privilegiate, se bucură și ele de privilegii în dauna vitelor, cu care săteanul își câștigă pâinea de toate zilele și darea ce o dă statului. În zilele aceste s'au pușcat în o comună învecinată a Cohalmului doi lupi și un porc sîlbatec. — Tirgul din Cohalm încă e slab cercetat. Industriașii sînt desperați, căci nu li se caută marfa.

Necrolog. Alexiu Boeriu de Berivoiu notar la tribunalul din Elisabetopol a răposat în 25 I. c. n. în al 37-lea an al vieții lăsând în urmă-i o veduvă neconsolabilă și trei prunci minorenii.

cunoscut salutînd pe dna Lidușca, o auzim apoi pe ea strigînd: „Întrați numai, dle Gheorghită, sînt acolo pelerini din Boemia!”

„Ușa se deschide iute și în ea se ivi Gheorghe, eu însă vîdîndul am rămas ca trîsnită. Era în haină militară. În ochi mi se făceau parcă stele! Gheorghe îmi dete mîna, mă luă în brațe și dîse mai plîngînd: „Nenorocitul de mine; abia m'am apucat de meserie ș'am scuturat de pe mine ceea-ce nu-mi plăcea, și eată că am un jug nou în gât. Din ploaie am fugit ca am ajuns sub streșină. Dacă a; fi în Boemia, cel puțin aji sluij pe împăratul meu, pe cînd aicea trebuie să-și slujesc străinului.”

„Te rog pentru Dîeu, ce ai făcut, de te au luat? îi dîc eu.

„De, dragă, tinerețe-necumînfi. Nu-i credeam unchiului celui pătit; după-ce am fugit dela noi, pretutindenea trăgeam la dor, toate mi se uriau. M'am dus odată Dumineca cu câțiva prieteni într'un birt, nebăgînd de seamă nici o povață.

Am bîut până ne am îmbetat, cînd iată că vin recrutatorii în birt.

Ce hoți; îl întrerupse dna Lidușca, care tocmă adusesse supă; dacă dl Gheorghită ar fi fost la mine, nimică nu-i s'ar fi întîmplat; eu nșelăciunile și tertipurile lor nu le sufer la mine; dl unchiu nici nu merge aiurea decăt la Lidușca. De, omul are conștiință; tinerimea aia? — de! ce e de făcut, dacă n'are minte. Acuma se nu

vă mai pese, dle Gheorghită, sînteți flăcău curățel, regelui nostru îi plac cătanele cele mari, n'o să vă lese multă vreme fără bîșior.

„Să fie cum-va vrea Dumneșeu, începî Gheorghe, ce s'a făcut, s'a făcut. Noi nu eram treji, recrutatorii ne au amăgit și cînd ne-am trejit ne pomenirăm eu și Lehotsky, prietenul cel mai iubit al meu, cătane. Gîndiam, că o să-mi sfărăm capul, — dară ce era de făcut?! Unchiul se vîieta destul și el, la urmă gîndia, cum ar fi cu puțință, ca lucrul întreg să se facă mai bine, dacă nu se mai putea dreg de tot.

Se duse la generalul și cu rugări obținî, c'am rămas aicea, c'o să mă facă caporal cît de curînd și — dară, despre asta vom mai vorbi. Numai să nu-mi faci inima grea; sînt bucuros, că te vîd!

„Trebuia să ne mîngăiem, cum puteam. Mai târziu Gheorghe mă duse la unchiu-său, care cu plăcere ne primi. Seara veni și prietinelui lui Lehotsky, om bun și el. Rămaseră credincioși unul altuia până la moarte. Amândoi s'au și dus în vecinicie, și eu tot mai sînt aici.”

„Dta nu te ai mai întors acasă, bunico, nu-i așa? moșul te a luat?” grăi Barunca, care de mult s'a și întors, scofînd pe bunica din gînduri, pe cari cădă la aducerea aminte de momentele petrecute în fericire la revederea aceasta.

(Va urma.)

Economia comitatensă. Coloman de Mikszáth ilustrează prin o foișoară vieța din comitatele noastre. Eată două descrieri: „Unde nu este ordine. Am avut un cunoscut, care era asesor la o sedriă orfanală din provincia. Înainte cu câțiva ani cunoscutul meu căpeta catarh de stomac. În urma acesteia omul deveni atît de slab și subțire ca degetul meu și galbin ca ceara. A fost la Marienbad, mîncă numai șuncă brută și pâne Graham, dar' nu i-a folosit nimic. În sfîrșit medicii l'au părăsit declarînd că va muri. — „Dacă e ca să mor” — dîse el — „nu mai am de tînuit nimic. Sînt un om de onoare și iubesc dreptatea. Mărturisesc că am defraudat 17,000 fl. v. a. . . .” — „Măi aceasta nu se poate” — dîse vice-comitele — „tu vorbești nebunii!” — „Vorbec serios” — replică asesorul bolnav. — „Cercați numai! Salariu meu, colegă, era prea mic, ear' de altă parte eu am fost în toată viața mea un cavalier; am luat dar' bani, de unde am putut. Scontrează cassa . . .!” Vice-comitele se infuria. „Și eu am fost cavalier” — dîse el — „dar' nu m'am întins la averea altuia. Dacă însă voiesci să scontrez cassa populară, fă o arătare la oficiul vice-comiții!” Bolnavul făcu o arătare în scris, dar' n'a subscris-o, din care cauză vice-comitele i-o aduse înderăt dîcînd: „Pe basa denunțațiunilor anonime nu mă îndatinez a pune preț.” Abia după-ce asesorul candidat de moarte subscrisese a ordonat vice-comitele cercetarea cassei, din care lipsiau întru adevăr cei 17,000 fl. Nu rămase alta de făcut decăt de a-l aresta pe asesorul bolnav și a-l pune la răcoare dimpreună cu alți arestați. Nu-l dureau pe nime de arestare; bietul Gyuri tot avea să moară în cel mult două săptămâni. N'a fost însă așa. În timp de o jumătate de an s'a mîntuit prin vîptul de arest de catarhul de stomac și după trei ani fiind eliberat cumpînia două mîji și înfloria ca o rosă de primăvară. El și astăzi e sănătos și aplicat ca diurnist la comitat, unde binecuvîntează providența comitatensă, care l'a vindecat în mod atît de miraculos. El dîce: „Pentru banii comitatului mi-am cîștigat catarhul, prin costul comitatului l'am pierdut. Eftin . . . întru adevăr eftin . . . Unde e ordine. Trebuie să mărturisesc încă — continuă dl Mikszáth — defraudarea încă nu e tocmă rîul cel mai mare. Aceia, cari sînt condamnați pentru dilapidări, pot să strige cu Lord Bacon condamnat pentru înșelare: „De o sută de ani Anglia n'a avut un alt funcționar atît de cinstit ca mine și de două sute de ani aceasta e cea mai dreaptă judecată a Angliei”. Cu disordinea te-ai mai pute împăca, dar' ordinea e înfloritoare. Ordinea? Există dar' totuși undeva ordine? Da. Eu am întîlnit undeva în viață un provincialist, care venind odată vorba despre corupțiunea dela comitate, sucindu-și mustașele a dîc: — „Numai comitatul nostru, domnii mei, formează o excepțiune”. — Toți îl priviră curioși. — „La oficiul nostru orfanal — continuă omul — nu s'a ivit de cînd își aduc oamenii aminte, nici o neregularitate”. — „Voiesci poate să glumesci?” — „Pe onoare, nu!” — „Frumos!” — îi răspunsei — „la domnia voastră mi-ar plăce să fiu orfan”. — „Aceasta nu ți-o potesc” — dîse el rîdînd. — „Dar' pentru-ce nu?” — „Un orfan cu un deposit pupilar de vre-o 200.000 fl.” — „N'are suma a face nimic” — răspunse earăși. — „Dar' pentru-ce nu?” — „Ce vine la sedria orfanală, din aceea orfanul mai vede numai puțin, sau — chiar nimic”. — „Dar' d-ta dîci că la d-voastră n'a ocultat nici un cas de defraudățiune!” — „Aceasta e adevărat, dar' banii tot pier”. — „Cum?” — „În interesul orfanilor se dau pe interese”. — „Aceasta nu e rău”. — „Nu?” — „Dar' dacă se dau la astfel de oameni, cari nu mai pot plăti?” — „Aceasta e o economie nebuniască”. — „Ferească D-șeu! Împrumutătorul e de regulă un cunmat sau altă rudenie de a asesorului orfanal; el împrumută bani și-i împărțesc cu domnul asesor . . .” — „Dar' nu e rudenie cu toți asesorii?” — „Lucru firesc, dar' și ceilalți asesori au rudinii și cînd împrumută bani o rudă de a d-lui asesor X. votează domnii asesori Y. Z. pentru-ca și dl asesor X. să le voteze ceva rudenii lor”. — „Înțeleg; de unde află însă asesorul rudinii sărace . . .?” — „Dacă chiar n'are își procură; cu rudinii bogate nu se face treabă”. — „Aceasta e o stare înfloritoare; acești oameni ar trebui încuiați . . .” — „Ce te gîndesci, sînt toate în ordinea cea mai bună: ori-care orfan își află la timpul seu întregul deposit — în obligațiuni. Să înțelege obligațiunile nu plătesc o ceapă de derat”.

Posta ultimă.

Arad, 29 Iulie n. „Alföld” ne spune, că dl Trefort a refuzat a da consistorului din Arad concesiune pentru înființarea unui gimnasiu român gr.-or. Ministrul a răspuns, că în Arad sînt deja două gimnasii; că însuși consistorul e subvenționat dela stat și, că consistorul n'are bani pentru înființarea noului gimnasiu.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Bunica

de Bojena Němcová,

tradusă din limba boemă

de Prof. Dr. Urban Iarník.

(Urmare.)

Veni primăvara — și tot nimic; pornii deci în pelerinagiu, după cum i-am făgăduit lui Gheorghită. M'am dus cu mai mulți cunoscuți și ai noștri m'au lăsat în îngrijirea lor. Călăuzul nostru a fost de mai multe-ori la Kladsko, și taica îi porunci, să mă ducă acolo, unde cunoscea fie-care colțuleț.

„Ne vom opri la doamna Lidușca, să ne mai dregem nițel, dîse călăuzul, după-ce am sosit în oraș.

„Am intrat într'un birt mic din mahala. La dna Lidușca veniau toți cei ce sosiau din Boemia; ea era din ținutul nostru. Atuncia în Kladsko pretutindenea se vorbea boemesce, dară este obicei că oamenii născuți într'un ținut buni bucuroși se caută unul pe altul. Dna Lidușca ne primi cu bucurie mare, trebuî să intrăm în odața ei.

„Sedeți numai, îndată sînt aici, numai o să vă aduc nițica supă de vin”, dîse dispărînd din odaie.

Aveam inima ca în clește; bucuria îmi era, că mă voiu întîlni cu Gheorgie, și frica, că poate i-s'a întîmplat ceva, de cînd nu mai auzirăm despre el. Cînd eată auzim de afară un glas

[165] 2—3

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.